

سخن سردبیر

Editorial

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دوره هفتم، شماره دوم، تابستان ۱۳۸۷، ۸۰-۷۹

روز جهانی پیشگیری از خودکشی

World Suicide Prevention Day

دکتر محسن رضائیان^۱

Mohsen Rezaeian PhD

در ادبیات سلامت، روزها به فراخور موقعیت‌ها، مسائل و مشکلات پیش آمده ممکن است عناوین خاصی را به خود اختصاص دهند. برای مثال، همه ساله روز ۱۸ فروردین ماه برابر با ۱۷ آوریل به عنوان روز جهانی بهداشت در کشورهای مختلف و از جمله ایران گرامی داشته می‌شود. روز دهم سپتامبر هر سال در انتهای دهه دوم شهریور ماه نیز در سال‌های اخیر به عنوان روز جهانی پیشگیری از خودکشی مورد توجه قرار گرفته است. این نامگذاری به طور مشترک از طرف سازمان جهانی بهداشت World Health Organization (WHO) و مجمع بین‌المللی پیشگیری از خودکشی International Association for Suicide Prevention (IASP) در پاسخ به مشکل روزافزون پدیده خودکشی در سطح جهانی، طرح‌ریزی گردیده است.

آمارها بیانگر آن است که سالانه نزدیک به یک میلیون نفر از جمعیت جهان، جان خود را به دلیل خودکشی از دست می‌دهند. این نکته مبین آن است که در حال حاضر به ازاء هر ۳۰ ثانیه، یک مورد خودکشی در دنیا رخ می‌دهد. پیش‌بینی‌ها همچنین نشان می‌دهند که با رشد روزافزون آمارهای خودکشی، در سال ۲۰۲۰ میلادی، جهان شاهد یک میلیون و پانصد و سی هزار مورد خودکشی خواهد بود. این رقم بیانگر آن است که در سال ۲۰۲۰ میلادی به ازاء گذشت هر ۲۰ ثانیه، یک مورد خودکشی در دنیا رخ می‌دهد. باید به این نکته مهم نیز توجه داشت که همواره به دلایل دشواری در ثبت و گزارش آمار خودکشی، ارقام واقعی ممکن است تا ده برابر بیشتر از ارقامی باشد که به طور رسمی از کشورهای مختلف گزارش می‌گردد [۱].

* دانشیار گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

تلفن: ۰۳۹۱-۵۲۳۴۰۰۳، فاکس: ۰۳۹۱-۵۲۲۵۲۰۹، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

از طرف دیگر برآوردها نشان می‌دهند که معمولاً به ازاء هر یک مورد خودکشی، ۱۰ تا ۲۰ مورد نیز اقدام به خودکشی رخ می‌دهد. با در نظر گرفتن این ارقام و با عطف توجه به این مسأله که به ازای هر مورد خودکشی یا اقدام به خودکشی حداقل پنج نفر از دوستان، آشنایان و اقوام فرد به طور جدی تحت تأثیر این حادثه قرار خواهند گرفت، عمق مسأله و ضرورت توجه به آن بیشتر روشن خواهد شد. از نظر جغرافیایی، تفاوت‌های عمده‌ای در میزان‌های خودکشی در کشورهای مختلف دنیا وجود دارد. برای نمونه، کشورهای اروپای شرقی مانند لیتوانی، استونی، بیلاروس و فدارسیون روسیه بالاترین میزان خودکشی (۴۵ در ۱۰۰/۰۰۰ نفر) را به خود اختصاص داده‌اند. این در حالی است که کشورهای اسلامی و از جمله ایران، از پایین‌ترین میزان‌های خودکشی (۴/۴ در ۱۰۰/۰۰۰ نفر) برخوردارند. با این وجود رخ داد خودکشی در سنین جوانی و میانسالی باعث می‌شود که حتی در کشورهای اسلامی نیز درصد بالایی (تا ۴۰٪) از سال‌های بالقوه زندگی در جوانان و میانسالان به دلیل این پدیده از دست برود [۲].

شعار امسال (۲۰۰۸ میلادی) روز جهانی پیشگیری از خودکشی عبارت است از: «جهانی فکر کنید، ملی برنامه‌ریزی کنید و محلی اقدام کنید». این شعار اگر چه برای اولین بار برای مقابله با سایر مشکلات بهداشتی و از جمله حفظ محیط زیست به کار رفته است، اما به خوبی بیانگر این نکته است که برای مقابله با هر پدیده قابل پیشگیری مانند خودکشی، نه تنها برنامه‌ریزی، هماهنگی و همدلی بین‌المللی و ملی از طرف تمامی ارگان‌های دست‌اندرکار ضروری است، بلکه به مرحله اجرا در آوردن این برنامه‌ها، تنها در قالب شرایط محلی است که می‌تواند به بهترین نتیجه منجر گردد.

در همین راستا، برگزاری نخستین سمینار ملی پیشگیری از خودکشی در اسفند ماه ۱۳۸۷ به همت گروه روانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران اقدامی ارزشمند محسوب می‌گردد که می‌تواند به شناخت دقیق‌تر سیمای خودکشی و تدوین برنامه ملی پیشگیری از آن بیانجامد.

منابع

- [1] Beautrais AL. Mishara BL. World suicide prevention Day: "Think globally, plan nationally, act locally". *Crisis*, 2008; 29(2): 59-63.
- [2] Rezaeian M. Epidemiology of suicide. In H. Hatami et al. (Eds). *The Textbook of public health*. Tehran: Arjomand publication. 2006; pp: 1024. [Farsi]